

MACIEJ JASIŃSKI

JACEK MICHALSKI

My już szczęśliwi, bo my już wolni

Muzeum Historyczne w Przasnyszu

MACIEJ JASIŃSKI

JACEK MICHAŁSKI

**My już szczęśliwi,
bo my już wolni**

PRZASNYSZ 2022

Konsultacje historyczne

Hubert Dęby, Bartosz Drejerski, Monika Miłoszewska

Opracowanie redakcyjne i korekta

Hubert Dęby, Bartosz Drejerski, Monika Miłoszewska

Rysunek na okładce

Jacek Michalski

Współpraca organizacyjna

Hubert Dęby, Bartosz Drejerski, Monika Miłoszewska

Promocja

Hubert Dęby, Bartosz Drejerski, Monika Miłoszewska

Fotografie pochodzą ze zbiorów Muzeum Historycznego w Przasnyszu,
Pawła Zakrzewskiego

Copyright by Muzeum Historyczne w Przasnyszu

Muzeum Historyczne w Przasnyszu

FUNDUSZ
PATRIOTYCZNY

INSTYTUT DZIEDZICTWA
MYŚLI NARODOWEJ
im. Romana Dmowskiego
i Ignacego J. Paderewskiego

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Dofinansowano ze środków Instytutu Dziedzictwa i Myśli Narodowej
im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego w ramach
Funduszu Patriotycznego - edycja Niepodległość po polsku.

Muzeum Historyczne w Przasnyszu jest samorządową
instytucją kultury finansowaną przez Miasto Przasnysz

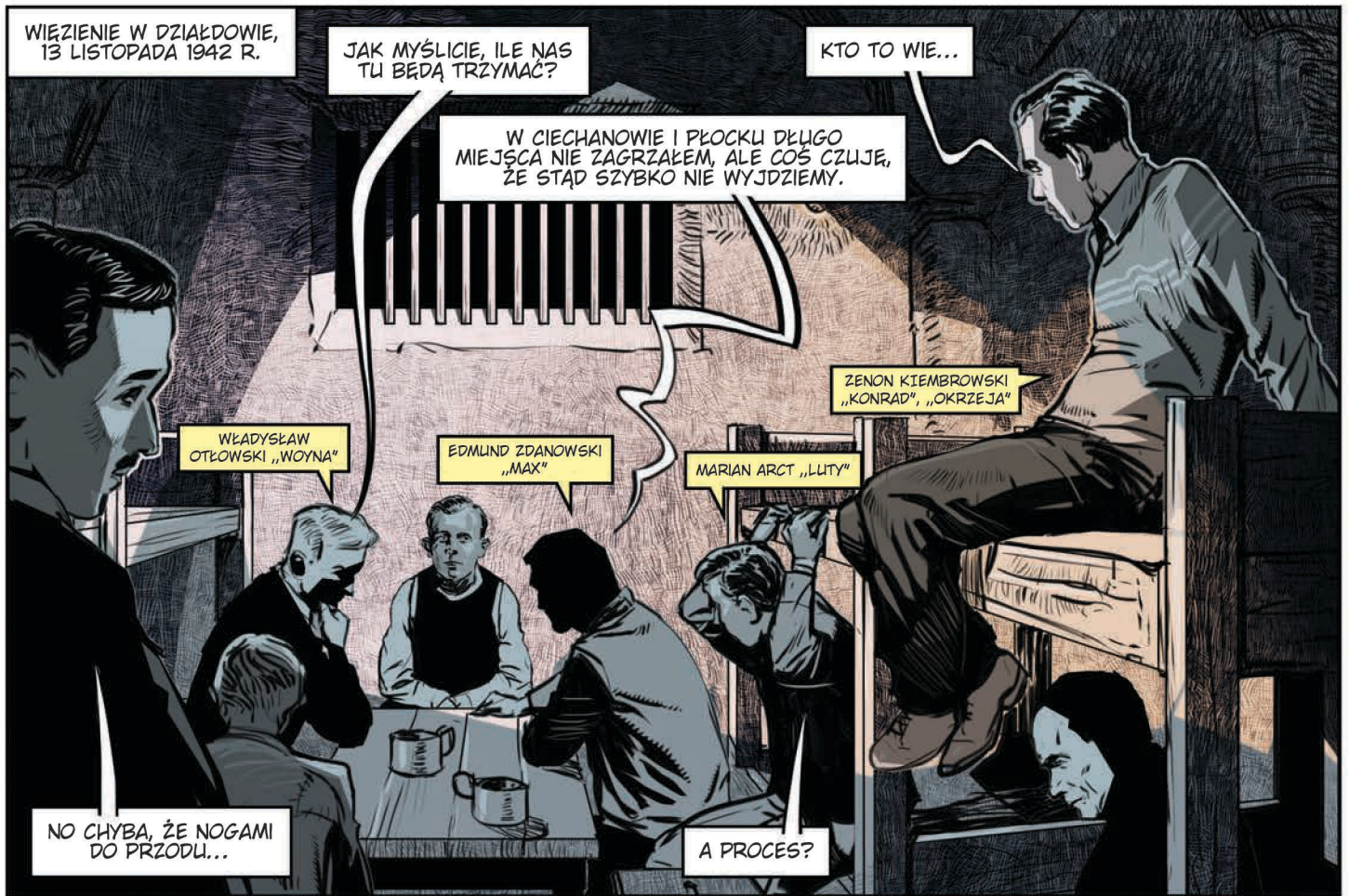
ISBN 978-83-964531-0-5

Skład i Druk

Drukarnia J.J. Maciejewscy

Ul. Gdańska 1, 06- 300 Przasnysz

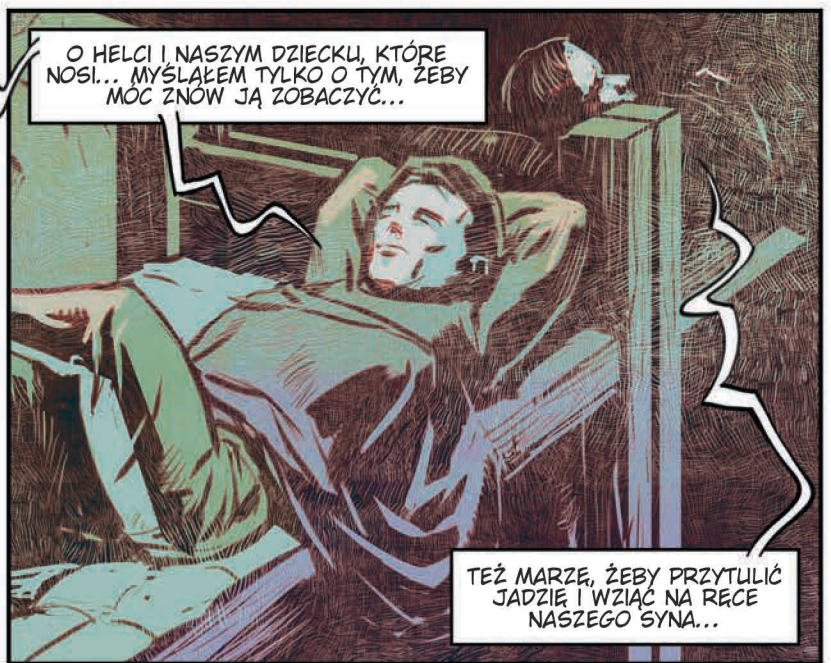
WIESZ, WŁADEK, TAK SZCZERZE MÓWIĄC, TRACIŁEM JUŻ NADZIEJĘ, ŻE BĘDZIE DANE NAM SIĘ JESZCZE SPOTKAĆ. W PŁOCKU WIELE RAZY MYŚLAŁEM, ŻE TO JUŻ KONIEC...

WIEZIENIE W PŁOCKU, KILKANAŚCIE DNI WCZEŚNIEJ.

TE CIĄGŁE BICIE, ŻEBY WYMUSIĆ ZEZNANIA...

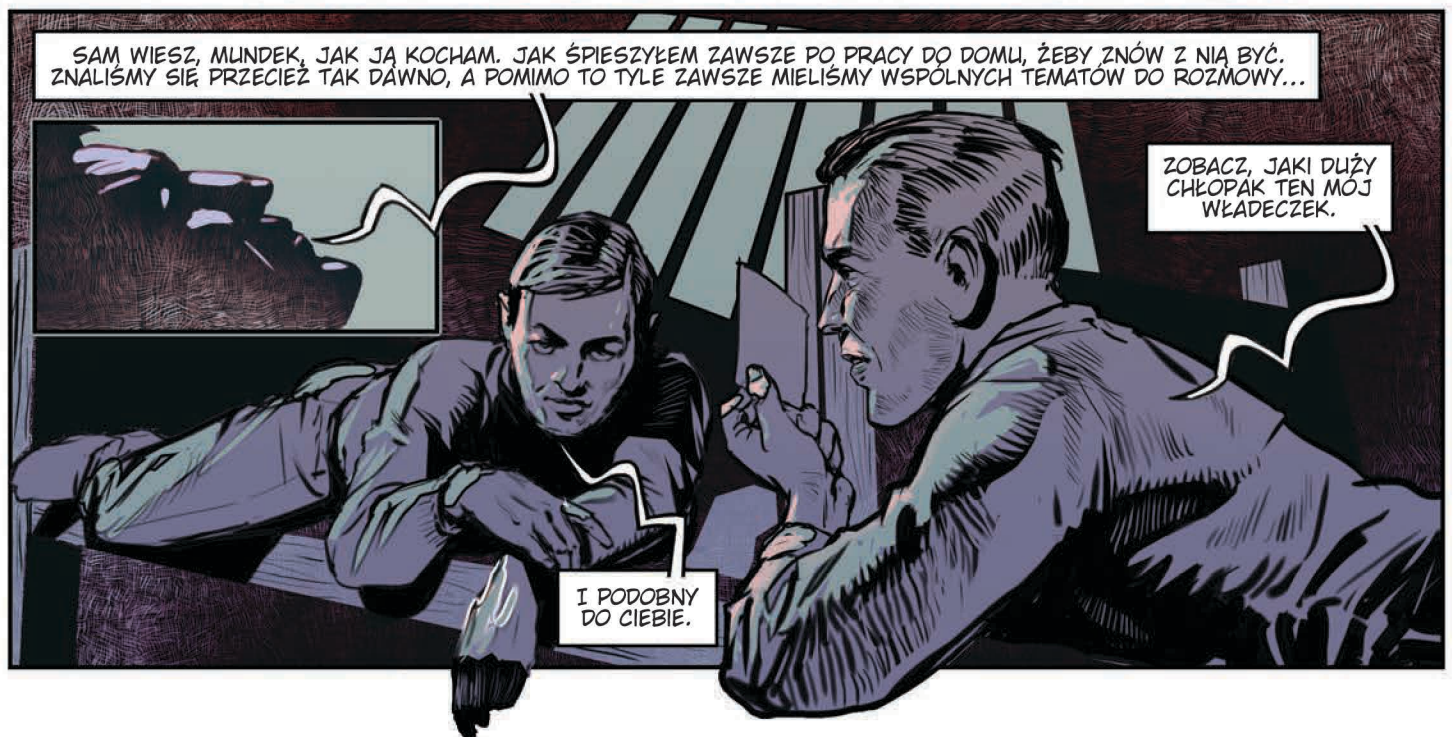

WIELODNIOWE GŁODZENIE... NOCNE PRZESŁUCHANIA... TYLKO JEDNA MYŚL WTEDY DODAWAŁA MI SIŁY...

O HELCI I NASZYM DZIECKU, KTÓRE NOSI... MYŚLAŁEM TYLKO O TYM, ŻEBY MOC ZNOW JĄ ZOBACZYĆ...

TEŻ MARZE, ŻEBY PRYTULIĆ JADZIĘ I WZIĄĆ NA RĘCE NASZEGO SYNA...

SAM WIESZ, MUNDEK, JAK JĄ KOCHAM. JAK ŚPIESZYŁEM ZAWSZE PO PRACY DO DOMU, ŻEBY ZNOW Z NIĄ BYĆ. ZNALIŚMY SIĘ PRZECIEŻ TAK DAWNO, A POMIMO TO TYLE ZAWSZE MIELIŚMY WSPÓLNYCH TEMATÓW DO ROZMOWY...

ZOBACZ, JAKI DUŻY CHEŁPAK TEN MÓJ WŁADECZEK.

I PODOBNY DO CIEBIE.

CZĘSTO W NOCY PRZYKŁADAM TO ZDJĘCIE DO SERCA I WYOBRAZAM SOBIE, ŻE DO NIEGO MOWIĘ, A ON PATRZY NA MNIE TYMI SVOIMI WIELKIMI OCZAMI I WSZYSTKO ROZUMIE.

MÓWIĘ MU O TYM, JAK BARDZO KOCHAM. I O TYM, ŻE MUSI SŁUCHAĆ MAMY I DOBRZE SIĘ UCZYĆ.

MÓWISZ TAK, JAKBYŚ NIE WIERZYŁ, ŻE WROCISZ DO DOMU...

NIE WIEM, CO SIĘ STANIE. ALE JESTEM GOTOWY NA WSZYSTKO. MOGĘ BYĆ SKRÓCONY O GŁOWĘ, ALE TYM SIĘ NIE PRZEJMUJĘ...

MYŚLĘ WIĘCEJ O MOIM SYNU, KTÓRY DOPIERO PRZYSZEDŁ NA ŚWIAT, ALE WYROŚNIE I POMŚCI OJCA.

OBY NIE MUSIAŁ...

A MASZ JAKIEŚ WIEŚCI OD MATKI?

JADZIA PISAŁA, ŻE BARDZO PRZEŻYWA WSZYSTKO... STRACIŁA W CZASIE TEJ WOJNY JUŻ DWÓCH SYNÓW, TERAZ MOŻE STRACIĆ TRZECIEGO...

I ULUBIONEGO ZIECIA...

TAK, SZWAGIER, ULUBIONEGO...

OSTATNI RAZ WIDZIAŁEM JĄ JESZCZE W PRZASNYSZU...

MAGISTRAT W PRZASNYSZU, SIERPIEŃ 1942 R.

MÓJ BOŻE, SYNKU, CO ONI TOBIE ZROBILI?

NIE MARTW SIĘ MAMO... OPIEKUJ SIĘ JADZIĄ, BĘDZIE TERAZ POTRZEBOWAĆ TWOJEJ POMOCY.

CZAS WIDZENIA MINĄŁ.

ZNAM TYCH GESTAPOWCÓW, O KTÓRYCH OPOWIADAŁEŚ. TO ONI PRZYSZLI PO MNIE DO LANDRATURY.

WŁADKU, PAMIĘTAJ, ŻE JESTEŚ POLAKIEM.

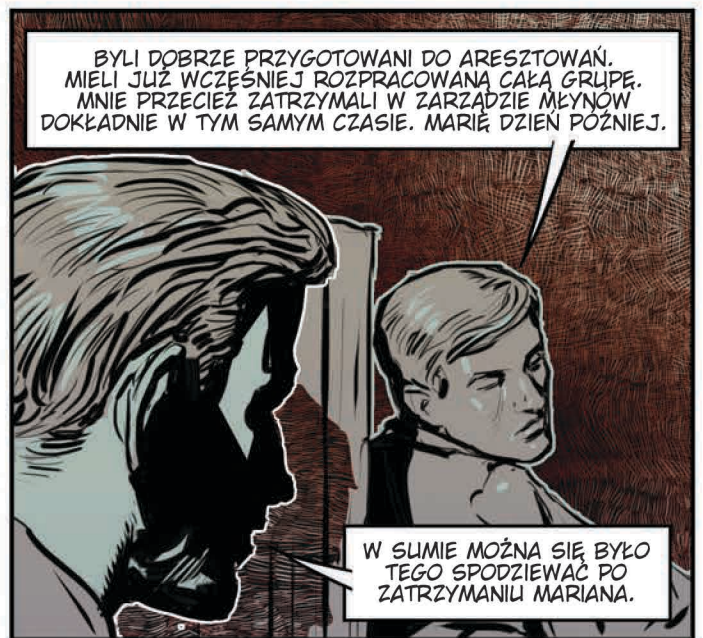

PRZASNYSZ, 18 SIERPNI 1942 R.

PAN EDMUND ZDANOWSKI?

TAK...

PÓJDZIE PAN Z NAMI.

BYLI DOBRZE PRZYGOTOWANI DO ARESZTOWAŃ. MIELI JUŻ WCZEŚNIEJ ROZPRACOWANĄ CAŁĄ GRUPĘ. MNIE PRZECIEŻ ZATRZYMALI W ZARZĄDZIE MEYNOW DO KŁĄDNI W TYM SAMYM CZASIE. MARIĘ DZIEŃ POZNIEJ.

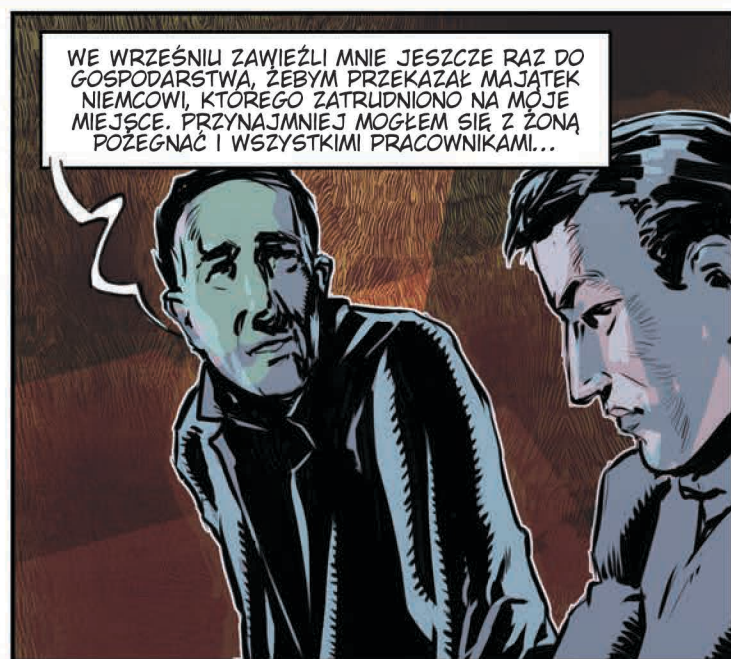
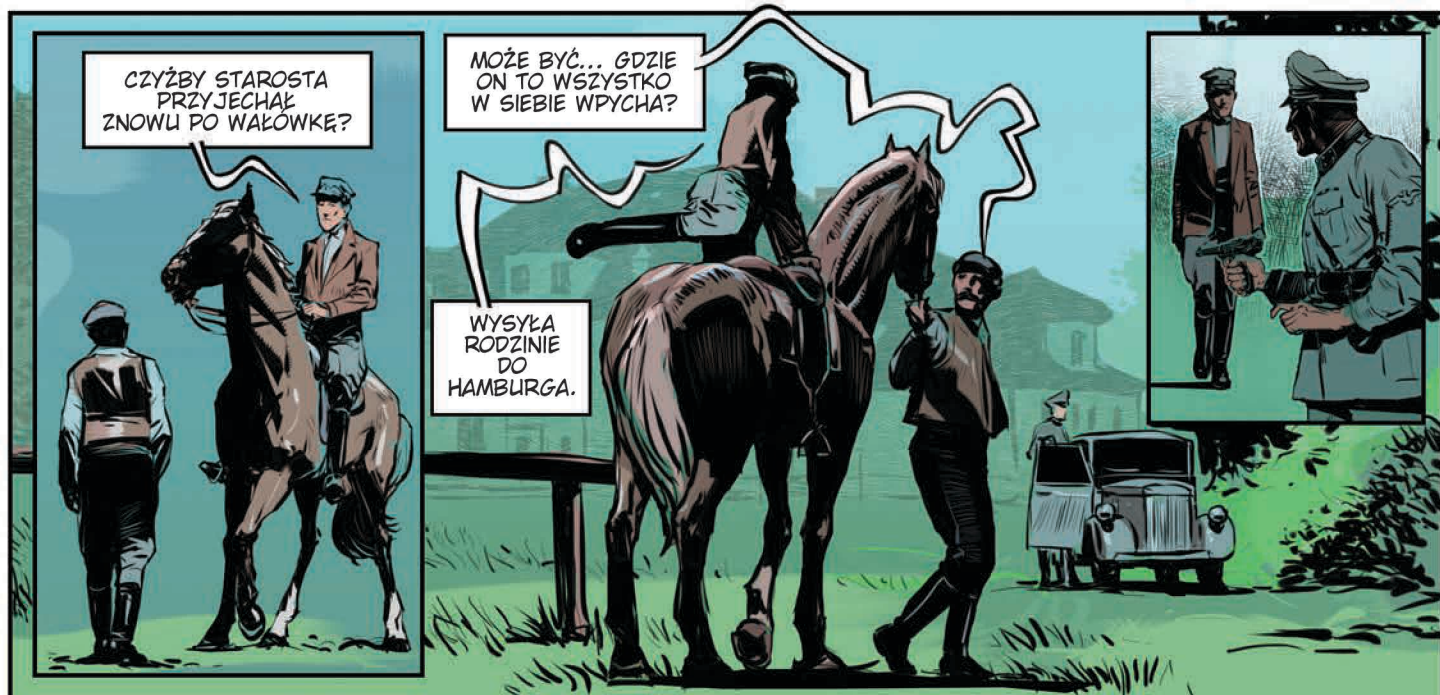
W SUMIE MOŻNA SIĘ BYŁO TEGO SPODZIEWAĆ PO ZATRZYMANIU MARIANA.

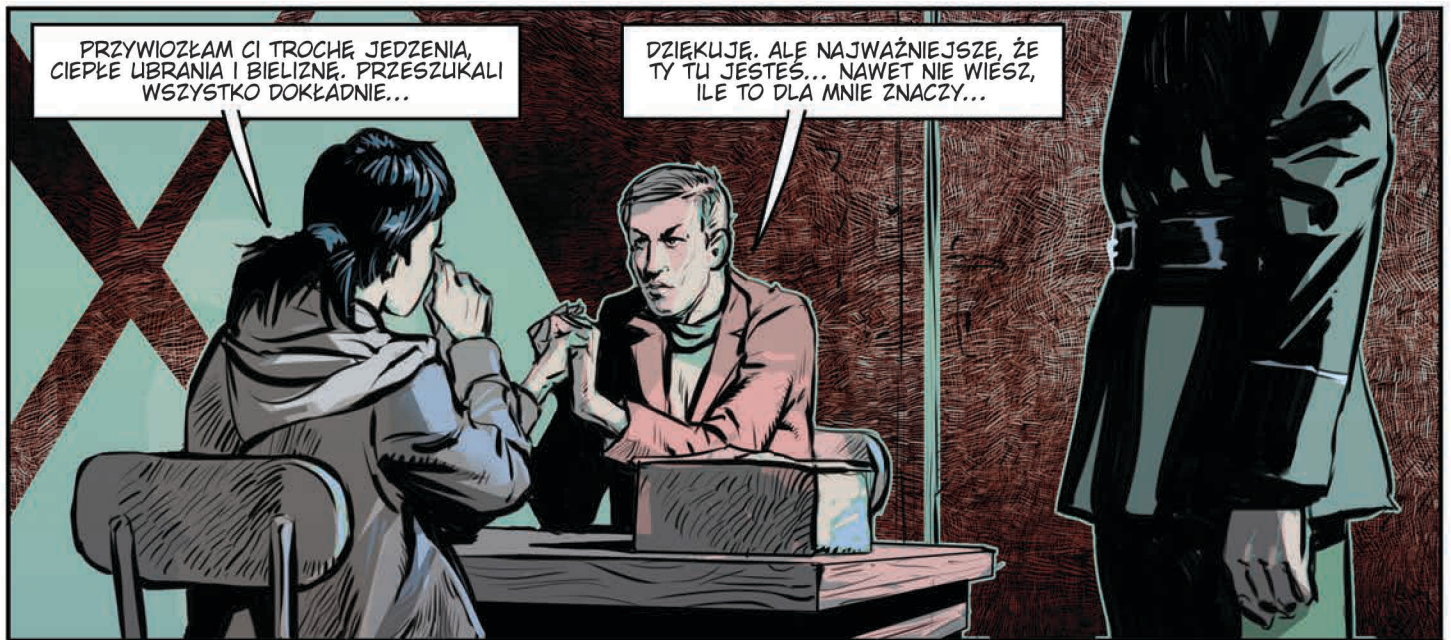

RUDA, 17 SIERPNI 1942 R.

SZUKAM MARIANA ARCTA, GDZIE MOGĘ GO ZNALEZĆ?

JA TAM TĄ NIE WIEM... BYŁ, ALE GDZIEŚ POJECHAŁ...

WIĘZIENIE W DZIAŁDOWIE, 4 GRUDNIA 1942 R.

I TO MA BYĆ TEN CAŁY PROCES? NAWET SŁOWEM SIĘ NIE ODEZWALI, TYLKO GRZEBIĄ W TYCH TECZKACH JUŻ CHYBA GODZINĘ...

CIII... CHYBA KOŃCZA...

NIECH WYSTĄPIĄ: MICHALINA CZECHOWSKA, MARIANNA KACZYŃSKA, ZENOBIJA JELIŃSKA I KAZIMIERA GRZELAKOWA.

WYPROWADZIĆ!

NIECH WYSTĄPIĄ: MARIAN ARCT, ZENON KIEMBROWSKI, WŁADYSŁAW OTEŁOWSKI, EDMUND ZDANOWSKI...

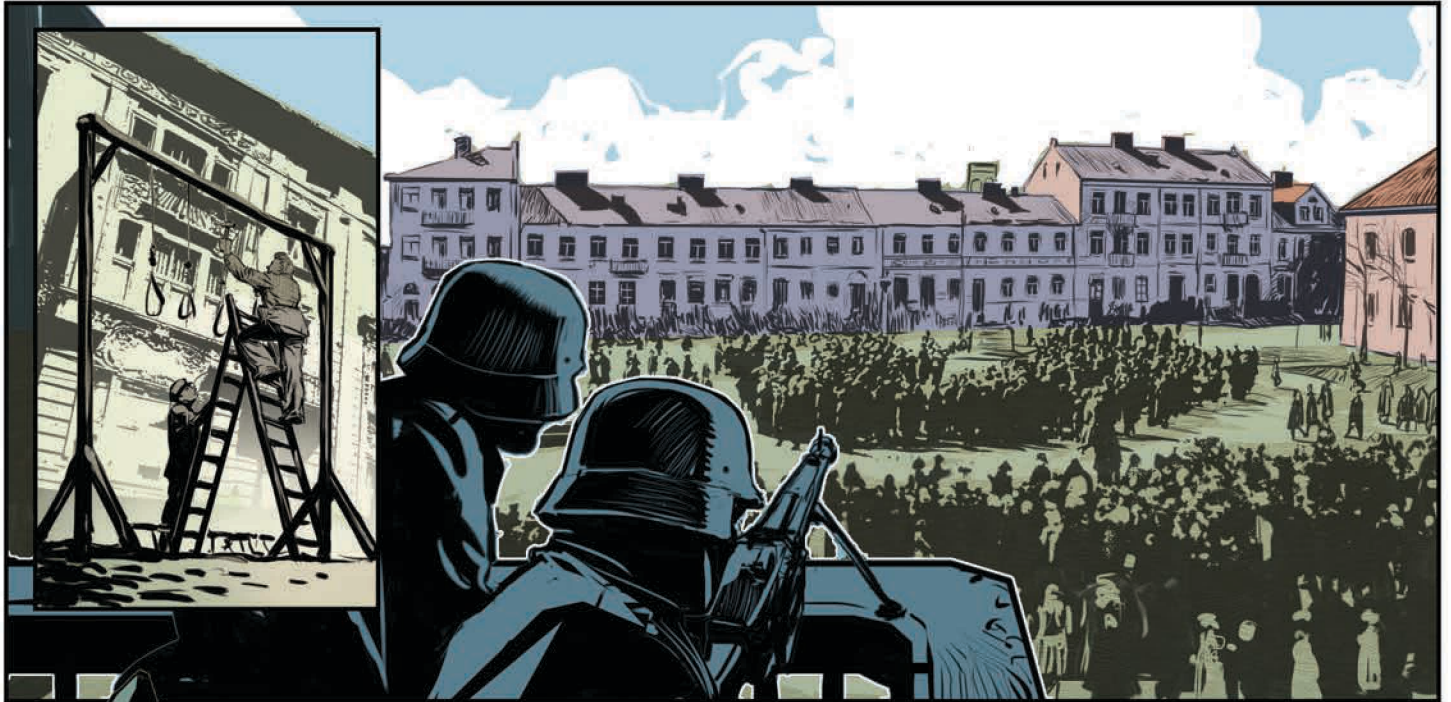
PRZASNYSZ, 17 GRUDNIA 1942 R.

WY TAM, PRZERWIJCIE PRACĘ!
WSZYSCY WYCHODZIC NA RYNEK!

ALE CO SIĘ STĄKO?

BĘDĄ WIESZAĆ PIĘCIU
POLAKÓW, KTÓRZY NALEŻELI
DO TAJNYCH ORGANIZACJI.

DALEJ, RUSZAĆ SIĘ...

ZENON KIEMBROWSKI, MARIAN ARCT, MARIANNA KACZYŃSKA, WŁADYSŁAW OTŁOWSKI, EDMUND ZDANOWSKI - JESTECIE OSADZENI NA KARĘ ŚMIERCI PRZEZ POWIESZENIE ZA PODŻEGANIE NARODU POLSKIEGO PRZECIWKO WŁADZY NIEMIECKIEJ. KTO BĘDZIE POSTĘPOWAŁ PODOBNIIE, SPOTKA GO TEN SAM LOS.

WY TAM, NAKOŹCIE IM PĘTLE!

TAKICH PIĘKNYCH KORALI W ŻYCIU NIE MIAŁAM.

TOŻ TO OKOLICZNI SOŁTYSI...

A TERAZ WYCIAGNIJCIE STOKKI!

HITLEROWCY CHCĄ, ŻEBY TO POLACY DOKONALI EGZEKUCJI...

JESZCZE POLSKA NIE ZGINEŁA!

JESZCZE POLSKA NIE ZGINEŁA!

PRZASNYSZ, MAJ 2022 ROK.

I WŁAŚNIE TAK ZGINĘLI... W TYM ROKU BĘDZIE RÓWNE 80 LAT...

NALEŻELI DO ARMII KRAJOWEJ, CZYLI DO POLSKIEGO PAŃSTWA PODZIEMNEGO. WIEDZIELI CO IM GROZI, ALE MIMO TEGO NIEBEZPIECZYSTWA, DZIAŁALI ŻEBY POZBYĆ SIĘ NIEMIECKICH OKUPANTÓW, KTÓRZY ZAJĘLI POLSKĘ.

DZIADKU, A DLACZEGO ICH ZABITO? CO TAKIEGO ZROBILI?

ALE WIESZ, CZYM KONKRETNIE SIĘ ZAJMOWALI?

ZBIERALI INFORMACJE NA TEMAT RUCHU WOJSK NIEMIECKICH CZY TRANSPORTÓW KOLEJOWYCH, SPORZĄDZALI MELDUNKI WYWIADOWCZE, ORGANIZOWALI BRONĀ, ABY BYĆ GOTOWYM DO WALKI O WYZWOLENIE KRAJU...

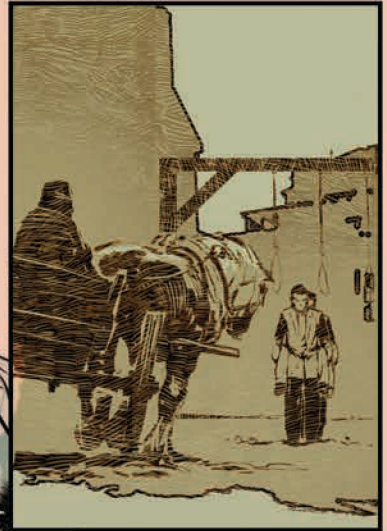
WIELE NA TEN TEMAT MÓWIONO W DNIE ODSKONIĘCIA POMNIKA PAMIĘCI ZAMORDOWANYCH W PRZASNYSZU. BYŁEM WTEDY NIEWIELE STARSZY OD CIEBIE, ALE PAMIĘTAM DOKŁADNIE TEN DZIEŃ...

PRZASNYSZ, 9 MAJA 1972 R.

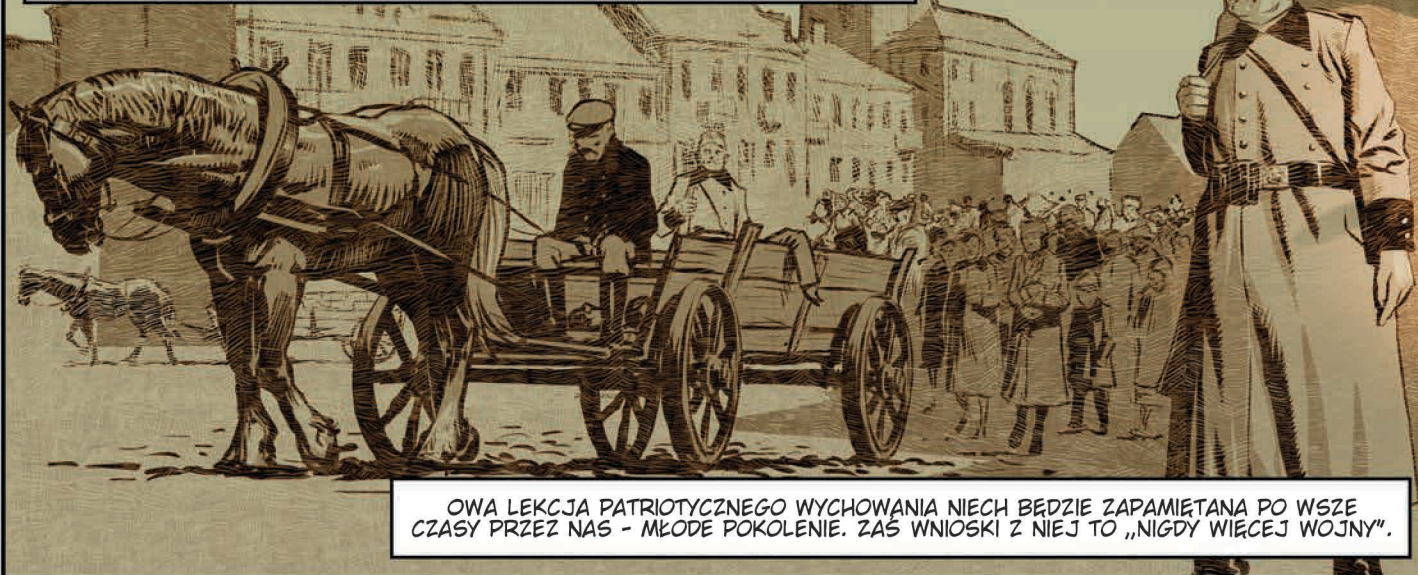
MOWĘ WYGŁOSIŁ WTEDY SYN
WŁADYSŁAWA OTŁOWSKIEGO,
TEN KTOREGO ZDJĘCIE TAK
TULIŁ DO SERCA...

„MY JUŻ SZCZĘŚLIWI, BO WOLNI... BĄDŹ SPOKOJNA
DO KONCA... WYCHOWAJ SYNA NA DOBREGO
POLAKA... NIECH ŻYJE POLSKA!“. TO SŁOWA MEGO
OJCA - JEDNEGO Z TYCH PIĘCIORGA, KTÓRZY
ZA SWÓJ PATRIOTYZM, ZA WALKĘ PODZIEMNĄ
Z OKUPANTEM ODDALI SWĘ ŻYCIE.

W JEDNYM Z OSTATNICH GRYPŚÓW, KIEDY WIEDZIELI, ŻE CZEKA ICH NIECHYBNA ŚMIERĆ, OJCIEC CHCIAŁ BY STAĆ SIĘ TO
W PRZASNYSZU, NAPISAŁ: „KOCHAM TE MURY, A PRZED ŚMIERCIĄ CHCIAŁBYM JESZCZE WIDZIEĆ ŻONĘ, SYNA I BLISKICH“.

ICH PRAGNIENIOM STAŁO SIĘ ZADOŚĆ I TY, W TYM MIEJSCU EGZAMIN ZE
SWOJEGO PATRIOTYZMU ZDALI Z HONOREM ŻOŁNIERSKIM - ODDALI SWĘ ŻYCIE.

OWA LEKCJA PATRIOTYCZNEGO WYCHOWANIA NIECH BĘDZIE ZAPAMIĘTANA PO WSZE
CZASY PRZEZ NAS - MŁODE POKOLENIE. ZAŚ WNIOSKI Z NIEJ TO „NIGDY WIĘCEJ WOJNY“.

NIE CHCĘMY BY NASI NAJBLIŻSI GINĘLI, CHCĘMY POKOJU I PRZYJAŹNI MIĘDZY NARODAMI I CHCĘMY SIĘ
CHŁUBIĆ NASZĄ NAUKĄ, KULTURĄ, GOSPODARKĄ - CHCĘMY SIĘ CHŁUBIĆ WOLNĄ, NIEPODLEGŁĄ POLSKĄ.

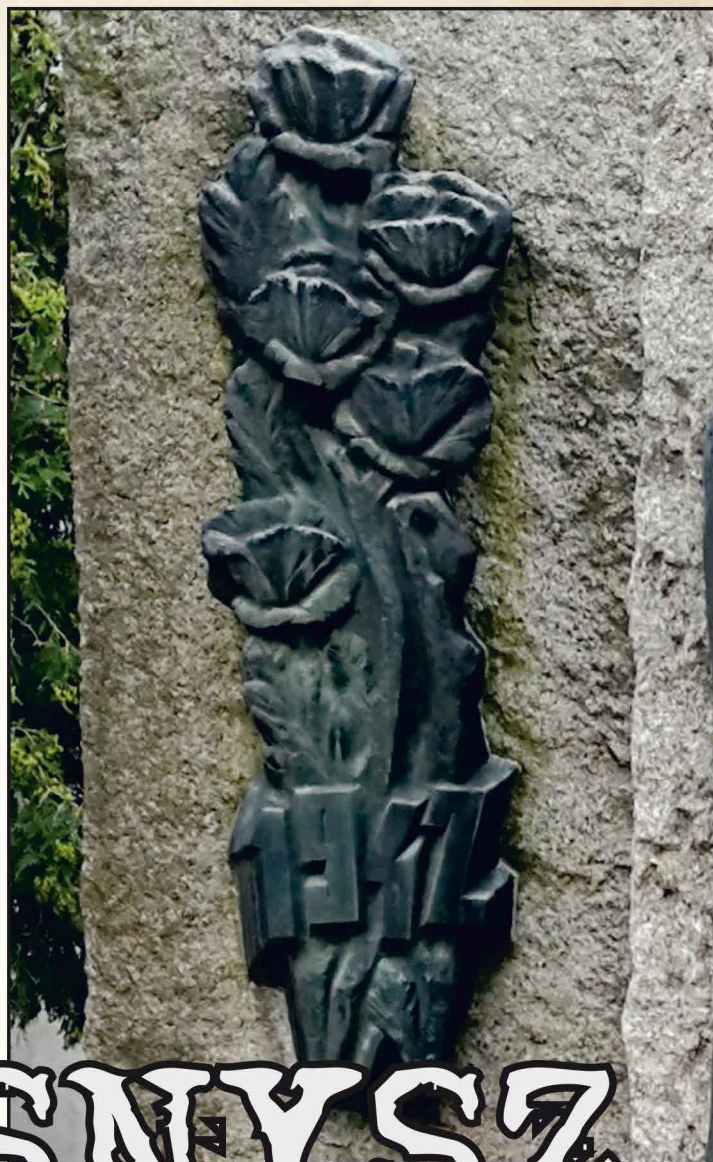

JESTEŚMY OD MALEŃKOŚCI UWRAŻLIWIENI NA WOLNOŚĆ NASZEJ OJCZYZNY. ZASZCZEPIENI
POLSKĄ MUSIMY ROZWIJAĆ I PIELEGNOWAĆ MIŁOŚĆ DO NIEJ, MUSIMY DLA NIEJ ŻYĆ...

MIEJSCA PAMIĘCI

Opowiedziana w komiksie historia dotyczy wydarzeń, które rozgrywały się podczas II wojny światowej.

17 grudnia 1942 roku na przasnyskim rynku Niemcy stracili 5 członków ZWZ-AK. W tym samym dniu publiczne egzekucje miały miejsce również w Ciechanowie, Mławie, Pułtusk. Łącznie straciło w nich życie 9 mieszkańców ziemi przasnyskiej.

PRZASNYSZ

W 1945 roku w miejscu egzekucji stanął brzozy krzyż, a już w 1947 roku plac został ogrodzony i postawiono tam płytę z nazwiskami straconych. 9 maja 1972 roku odsłonięto granitowy pomnik z tablicą upamiętniającą pięciu powieszonych w tym miejscu członków ZWZ-AK. Autorem pomnika jest Tadeusz Wyrzykowski. W chwili odsłonięcia pomnika, tablica nie była jeszcze gotowa i zamocowano ją nieco później.

Marian Arct „Luty„

Urodził się 2 stycznia 1896 roku w Warszawie. Był synem Aleksandra i Elizy z Dąbrowskich. Ukończył Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Był nauczycielem, a od 1938 roku dyrektorem Szkoły Rolniczej w Rudzie pod Przasnyszem.

W okresie okupacji niemieckiej pracował oficjalnie jako administrator majątku w Rudzie, który został przejęty przez władze niemieckie. W Komendzie Obwodu ZWZ-AK

Przasnysz odpowiadał za łączność konspiracyjną. Budynek nieczynnej Szkoły Rolniczej za przyzwoleniem Mariana Arcta służył jako punkt kontaktowy Komendy Obwodu ZWZ-AK Przasnysz. Aresztowany przez Niemców 17 sierpnia 1942 roku. Przebywał w więzieniach w Ciechanowie, Płocku i w obozie w Działdowie. Skazany przez Niemców na karę śmierci, został 17 grudnia 1942 roku powieszony na rynku w Przasnyszu. Marian Arct pozostawił żonę i syna.

Spoczywa w zbiorowym grobie na cmentarzu parafialnym w Przasnyszu.

Marianna Kaczyńska „Maria„

Urodziła się 8 czerwca 1907 roku w Przasnyszu. Była córką Ignacego i Konstancji Kaczyńskich. Po ukończeniu szkoły średniej w Przasnyszu, studiowała polonistykę na Uniwersytecie Warszawskim. Po przerwaniu studiów podjęła pracę na stanowisku naczelnika Urzędu Pocztowego w Czernicach Borowych. Ostatnie lata przed wybuchem wojny spędziła w Piotrkowie Trybunalskim, pracując na poczcie.

W okresie okupacji niemieckiej mieszkała w Przasnyszu, gdzie organizowała i prowadziła tajne nauczanie.

W Komendzie Obwodu ZWZ-AK Przasnysz, zajmowała się sprawami informacji i propagandy oraz pełniła funkcję kurierki.

22 sierpnia 1942 roku została aresztowana przez gestapo i przewieziona do plockiego więzienia. 13 listopada 1942 roku trafiła wraz z innymi aresztowanymi do obozu w Działdowie, tam została skazana 4 grudnia 1942 roku na karę śmierci. Powieszona w publicznej egzekucji na przasnyskim rynku 17 grudnia 1942 roku.

Spoczywa w zbiorowym grobie na cmentarzu parafialnym w Przasnyszu.

Władysław Otkowski „Wojna„

Urodził się 23 maja 1915 roku w Ciemniewie. Syn Mateusza i Anny z Szymanowiczów. Jego ojciec był jednym ze współpracowników Stanisława Chełchowskiego. Maturę uzyskał w 1936 roku w Przasnyszu.

Do wybuchu wojny pracował w Brześciu nad Bugiem jako pracownik umysłowy ubezpieczalni społecznej. Ukończył kurs pilotażu szybowcowego.

W okresie okupacji podjął pracę w Zarządzie Młynów (Muhlenverwaltung)

w Przasnyszu. W Komendzie Obwodu ZWZ-AK Przasnysz kierował referatem ds. organizacyjno-personalnych. Po aresztowaniu Zenona Kiembrowskiego „Konrada„ pełnił funkcję komendanta Obwodu AK Przasnysz. 18 sierpnia 1942 roku został aresztowany przez gestapo. Przebywał w więzieniach w Ciechanowie, Płocku oraz w obozie w Działdowie. Skazany przez Niemców na karę śmierci, 17 grudnia 1942 roku został powieszony na rynku w Przasnyszu.

Władysław Otkowski miał żonę Jadwigę i syna Michała Władysława, który urodził się już po aresztowaniu ojca. Władysław Otkowski zobaczył po raz pierwszy swojego syna dopiero na kilka chwil przed śmiercią. Spoczywa w zbiorowym grobie na cmentarzu parafialnym w Przasnyszu.

Zenon Kiembrowski „Konrad”,
Urodził się 11 lutego 1909 roku
w Przasnyszu. Był synem Władysława
i Feliksy Kiembrowskich. Po ukoń-
czeniu 6 klas w przasnyskim gimna-
zjum, kontynuował naukę w Korpusie
Kadetów w Warszawie (1929-1934).
W latach 1935-1936 przebywał w Szko-
le Podchorążych Inżynierii. Szkołę
opuścił w stopniu sierżanta podcho-
rążego. W 1938 roku rozpoczął pracę
w przasnyskim magistracie, a następ-
nie w 1939 roku otrzymał stanowisko
w referacie wojskowym w Starostwie
Powiatowym w Przasnyszu.

W 1940 roku został mianowany komendantem Obwodu ZWZ Przasnysz.
Na terenie miasta zarządził akcję „N”, polegającą m. in. na kolportażu
do miejscowych koszar i na teren poligonu wojskowego w Mchowie ulotek
w języku niemieckim, które miały wywołać wrażenie, że są dziełem
niemieckich grup antyhitlerowskich. Został aresztowany 5 maja 1942
roku. Przebywał w więzieniach w Ciechanowie, Płocku i w obozie
w Działdowie. Skazany przez Niemców na karę śmierci, został 17 gru-
dnia 1942 powieszony na rynku w Przasnyszu.

Zenon Kiembrowski był żonaty, miał dwie córki.

Spoczywa w zbiorowym grobie na cmentarzu parafialnym w Przasnyszu.

Edmund Zdanowski „Max,
Urodził się 16 listopada 1914 roku w Warszawie. Był synem Jana i Anny Zdanowskich. Uprawiał wiele dyscyplin sportowych, był m. in. bramkarzem w sekcji piłkarskiej Robotniczego Instytutu Oświatowo-Kulturalnego w Przasnyszu. Po zakończeniu kariery sportowej wyróżniał się jako działacz. W chwili wybuchu II wojny światowej pracował jako pracownik umysłowy w Starostwie Powiatowym w Przasnyszu. W okresie okupacji był zatrudniony jako księgowy w zarządzie powiatowym w Przasnyszu.

W Komendzie Obwodu ZWZ-AK Przasnysz kierował oddziałem II tzw. „dwójką„ odpowiadającą za wywiad i kontrwywiad. 18 sierpnia 1942 roku został aresztowany przez gestapo. Przebywał w więzieniach w Ciechanowie, Płocku oraz w obozie w Działdowie. Skazany przez Niemców na karę śmierci, został 17 grudnia 1942 roku powieszony na rynku w Przasnyszu.

Edmund Zdanowski miał żonę Helenę z Otłowskich, która w chwili aresztowania męża była w ciąży. Już po jego śmierci urodził się syn Edmund.

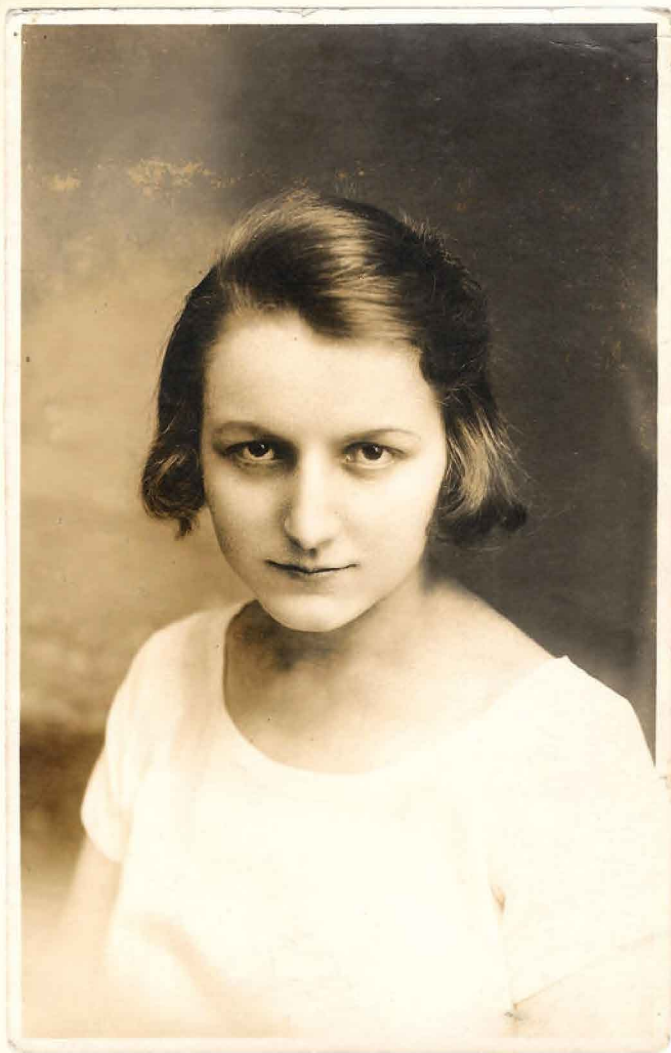
Spoczywa w zbiorowym grobie na cmentarzu parafialnym w Przasnyszu.

TD
17-XII-1942 R.
ZAWISLI NA SZUBIENICY PATRIOCI
KAZIMIERA BRZELAK
ZENOBIA JELINSKA
TADEUSZ JURECKI
BOLESŁAW NODZYKOWSKI
ŻOŁNIERZE ARMII KRAJOWEJ

CIECHANÓW

TD
17-XII-1942 R.
ZAWISLI NA SZUBIENICY PATRIOCI
KAZIMIERA BRZELAK
ZENOBIA JELINSKA
TADEUSZ JURECKI
BOLESŁAW NODZYKOWSKI
ŻOŁNIERZE ARMII KRAJOWEJ

W kilka lat po wojnie na dziedzińcu ciechanowskiego zamku ustawiono głaz upamiętniający zamordowanych tam, 17 grudnia 1942 roku, członków ZWZ-AK. 16 grudnia 2012 roku, w przeddzień 70-tej rocznicy egzekucji, w kościele św. Jana Pawła II (parafia Matki Boskiej Fatimskiej) w Ciechanowie, odsłonięto tablicę poświęconą straconym.

Zenobia Jelińska „Teresa„

Urodziła się 23 października 1903 roku w Przasnyszu. Była córką Wincentego i Franciszki z Zadrożnych. Pracowała w Starostwie Powiatowym w Przasnyszu.

W okresie okupacji z powodu choroby (gruźlica) nie była nigdzie zatrudniona. W strukturach ZWZ-AK pełniła funkcję kurierki na trasie Ciechanów-Przasnysz-Chorzele. Aresztowana 8 września 1942 roku, była następnie więziona w więzieniu w Płocku i obozie w Działdowie. Skazana przez Niemców na karę śmierci, została 17 grudnia 1942 roku powieszona na dziedzińcu

zamku w Ciechanowie razem z Tadeuszem Jureckim „Wroną„; Bolesławem Nodzykowskim „Małym„ i Kazimierą Grzelak.

Spoczywa w zbiorowym grobie na cmentarzu parafialnym w Przasnyszu.

Henryk Smoleński „Zaręba„

Urodził się 19 lipca 1897 roku w Przyrówku. Był synem Franciszka i Apoloni z Kołakowskich. Jego ojciec dzierżawił folwark Przyrówek wchodzący w skład ordynacji opinogórskiej. W okresie międzywojennym był m. in. pracownikiem cywilnym Dowództwa Okręgu Korpusu I w Warszawie. W chwili wybuchu II wojny światowej pracował jako administrator majątku wojskowego w Bartnikach.

W okresie okupacji pełnił m. in. funkcję komendanta Ośrodka nr 1 (miasto Przasnysz) wchodzącego w struktury Obwodu ZWZ-AK Przasnysz. Podczas próby jego zatrzymania, we wrześniu 1942 roku, Niemcy nie zastając go w domu, aresztowali jego syna Sławomira, który również był członkiem podziemia. 9 października 1942 roku został aresztowany po tym, jak sam zgłosił się na gestapo, aby ratować swojego syna. Będąc torturowanym podczas przesłuchań, w celu zachowania tajemnic konspiracyjnych, jeszcze w przasnyskim areszcie, próbował popełnić samobójstwo. Był więziony w więzieniach w Ciechanowie i Płocku oraz w obozie w Działdowie. Skazany przez Niemców na karę śmierci, został powieszony 17 grudnia 1942 roku w Pułtuskcu razem z Bronisławem Dębińskim „Dębem„; Juliuszem Kubisem „Skubą„ i Stefanem Krzykowskim „Chmurą„.

Jego żoną była Anna z Krzywkowskich córka Błażeja Krzywkowskiego, właściciela majątku Sokołowo w pow. ciechanowskim oraz posła na Sejm Ustawodawczy w latach 1919-1922 i senatora RP kadencji 1922-1926.

Jego prochy spoczywają w Pułtuskcu.

ISBN 978-83-964531-0-5

